

תורה אור השלם

- דבר אל בני ישראל וְאמרת אליהם כי תבאו אל ארץ מושבותים אשר יאמר יתן לנו לבנה: במדבר טו ב
- בחדש השני בארבעה עשר יום בין הערביים יעשו אתו על מצות ומקרים יאבדוהו: במדבר טז א
- ויאכלו מעבור הארץ ממקורות הפסח נמסו וקלוי בעצם היום הזה: יהושע ה יא

מוסף רש"י

לא קירבו נסכים במדבר. כאלס מודע שנתדבר כל ארבעים שנה (תבנית קרא). וביכורים והיה כי מלואו ג' ויבשמה ויבשמה בה מנה שלם נמחיתו על נכסו את הארץ ותקנה (דברים כ א). וכל שני כתובים הבאים כחדש אין מלמדיו. מלא כחב טבא ונמנו טלבו מניה (ועל כד). מנהר כמניה לארץ ולא לפסח מתמיה ש"מ דוקא הי קאלמו פסחיה. מירד דהיה אחלה. שאמר בה צוואתם משנכנסו בה ואלכו מלמטה נמחיתו מלמטה (במדבר טו יח). תביעו קידוש כי מועדות קמ"ל. אין מקדשים אחר שצטת להיות שביע שני עלו צצת אלל ליעיל יום שביע שנת הוא צלל קידוש צ"ד (רשב"ם ב"ב קסא). ביאה דכתב רב חמנא גבי תפילין ופטור חמור. מתי כתי ויהי כי יצאך פסחה קדש ל פסח (ז). פשה מצוה זו שבשביעיה תיכנס ארץ. מלואו של זכות שצצתה מיתנס לארץ והכי סמיטו רמנאל לדלי (בבביות ה). ממחרת הפסח. הוא יום הקרבט העומר ממחרת יום הראשון של פסח ור"ה (פ). יום הפסח העומר שקירבו עומר תמחל (יהושע ה יא).

לו:

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

במאי קמיפלגי. פי' בקונטרס מה ראה ר"ע לחלוק על ר' ישמעאל אצל לא צעיי מה ראה רבי ישמעאל לחלוק על ר"ע משום דרריש לכסי (במה הוהגת ככולס) כפי' בקונטרס לעיל: **לא קירבו נסכים במדבר.** פי' עד שנתיישבו צא"י משום דכתיב (וי) בכל מושבותיכם ואע"ג דכתיב גבי מילואים וזה אשר תעשה על המוצא וכתיב צה נסכים צעולת תמיד בקרבן יציור הוא הדוא"ל אצל קרבן יחיד לא נמחיתו צנסכים אלא מציאת הארץ ואלך ולאחר ירושה וישבה ו על כן לא נמחיתו צנסכים במדבר דאי נמחיתו שז לא הפסקו אפילו בגלגל ור"ע סבר קירבו נסכים במדבר פי' ונסכים דכתיב צפ' שלח נך היינו נסכי יחיד אף צצמת יחיד דאי להטעין נסכים לקרבן יחיד צצמה גדולה לא איצטרך קרא שכבר טעוה ועומדת מומן שהיו צצמדבר וא"כ מושב דקאמר לא לאחר ירושה וישבה קאמר שהרי צצמדבר הקריעו שהיה קודם ולא צא אלל להמיר קרבן יחיד צצמת יחיד צציתן לגלגל כל י"ד שנה וצא הכמוצ להטעינס נסכים: **הוא"ל** ונאמרה ביאה בתורה סתם. צפ' צהעלותן על צחדש הראשון (ט) פי' רש"י דפרשה צצראש הספן לא נאמרה עד אייר למדת שאין מוקדם ומאוחר צמורה ולמה לא פתח צו מפיני שהוא גנותן של ישראל שכל ארבעים שנה שהיו ישראל צצמדבר לא הקריבו אלל פסח זה צצלבד וא"כ ולמה לא הקריבו וי"ל דצצירה להו כמנא דהכא דלמר שכ"מ שאמר ציאה אינו אלל אחר ירושה וישבה וצפסח נאמר ציאה (ט) וא"כ אי"כ היאך הקריבו גם פסח זה וגם אומו פסח שעשו צימי יהושע קודם שצצכשה ונמלקה הארץ וי"ל שעשו ע"פ הדיבור וא"כ כיון שמת הדיון לא היה להם לעשות מה גנות היה להם וי"ל דהיינו גנותם שצצתהו ליכנס לארץ עד מ' שנה מפני עון מרגלים ולפיכך לא נצטוו ואם היו זוכים ליכנס לארץ מיד היו מנאוסים מיד עוד וי"ל דס"ל כי האי מנא דלמר דציאה הכמוצ גבי תפילין משמע עשה מלואו זו צצצצצצתה כמנא לארץ וכן משמע ציאה דכתיב גבי פסח וא"כ אי"כ למה לא עשו כי אם פסח אחד וי"ל לפי שהיו רוצים ערלים וכתיב (שמות יג) כל ערל לא יאכל בו היינו גנותם ומ"מ אינס חוטאים צמה שלל עשו אוחו דא עלל אסור צצצצצצת פסח וא"כ למה לא מלו לפי שלא נצשה להם רוח צפוינית כל זופינס צעון מרגלים (י) וכן משמע צצצצצצת מתיגה (ט) (דף י):

ציאה ומושב כתיב צהו. והיכי יליף מתינה מושב צלא ציאה דלמא האי דמפרש ציה ציאת הארץ הוא דלא צעיי למימר כל מקום שאתם יושבים אצל מושב צלא ציאה אימא נך אפילו ח"ל: ה"ק. רבי ישמעאל שכל מקום שנאמר ציאה ומושב. וחדש אחא ר' ישמעאל לאשמעינן דכתיב ציה נמי (י) ציאת הארץ ומושבות: **כתיב קמיפלגי.** מה ראה ר"ע שלא למד כר' ישמעאל דכיון דכתיב ציאה ומושב צארץ קאמר לאחר ירושה וישבה: ר' ישמעאל סבר לא קירבו נסכים במדבר. ור"ע דכתיב צמילואים (שמות כט) וזה אשר תעשה על המוצא וכתיב ציה נסכים צעולת התמיד בקרבן יציור הוא דהווי אצל היסודים לא נמחיתו צנסכים אלא מציאת הארץ ואלך לאחר ירושה וישבה (ט): **ור"ע סבר קירבו נסכים.** ליחיד צצמדבר משקצרו לרצים הלך על כרחן אי להטעינה נסכים צצמה גדולה לא אצטרך קרא שכבר טעוה ועומדת וציאה האמורה כחן לא הווכרה אלל מפני צצמת יחיד שהמרה צציתתן לגלגל כל י"ד שנה וצא הכמוצ להטעינס נסכים: **האי סנא דבי ר' ישמעאל** דלעיל דלית ליה ירושה וישבה אלל היאך דכתיב מושב עס ציאה אשימה מאידך מנא מנאל מנמעט של מנא אחר דאפילו לא כתיב אלל ציאה לחודה אינו אלל לאחר ירושה וישבה: **ופרי נך צאסא מנא.** גבי מלך כתיב (דברים ט) כי צצצ אל הארץ וגו' ורשמה וישבה צה ואמרת אשימה עלי מלך: וציוורים. והיה כי תצאו אל הארץ (שס טו) דפריש צה נמי ירושה וישבה: מלך דררכו לצפוש. ישימו עליהם לאלתר ואלל לפניהם: **מידי דהוה אחלה.** דהכל מורדים שנתחייבו צה מיד דכתיב צה (במדבר טו) צצואסכס ותניא (בספרי פ' שלח) משונה ציאה זו מכל ציאות צצמורה שנאמר צהן כי יצאך כי תצאו וכאן נאמר צצואסכס כיוון שצצצו: **למה לי.** כיון דחוצת הגוף היא פשיטא דנוהגת צכל מושבות: **סעני קידוש.** צ"ד ולא נהיג קידוש אלל צציהודה כדלמר בסנהדרין (דף יא): כל דרישות שאתה דורש יהיו צצשכנסו של מקום: **גבי חלב ודם.** חקת עולם לדורוטינס צכל מושבותינס כל חלב וכל דס לא תאכלו (ויקרא א): **גבי מלח.** צכל מושבותינס תאכלו מנות מלח. צכל מושבותינס תאכלו מנות (שמות יג): **יאלנוהו.** לפסח: **שנלמא למ"ד צו.** ומושב דכתיב גבי חדש' לאו לירושה וישבה אמת היינו צו: **לא**

השתא הך סברא דלעיל צצוריס דמתינה לא לתר[ב] מ"י: **מושב** דכתב רחמנא גבי מצה אמה א"י. תימה דצוקר ערצי פסחים (פסחים דף קכ. ב) מפיך מתינה לקוצעו חוצה צומן הזה וי"ל דשמת מנאי היא דהאי מנא מפיך ליה מצעבר תאכלו מנות: **בזמן דאיבא פסח אין בזמן דריבא פסח לא קמ"ל** מושבותיבם. וא"כ ציאה דכתיב גבי פסח למה לי וי"ל דאחא לומר עשה מלואו זו צצצצצצתה חכנס לארץ וא"כ מצעבר תאכלו מנות נפקא דהכמוצ קצבו חוצה ועל כרחן שלא צומן פסח מיירי דאי צומן פסח מעל מנות ומרורים נפקא (פסחים דף קכ). וי"ל דתרי קראי מושבותינס וצצצצצצתה תאכלו מצות כריכי חד לח"ל צומן שצית המקדש קיים וחד לחוזה לארץ צומן שאין צית המקדש קיים: **ממחרת הפסח אבול מעיקרא לא אבול.** ה"ק הקשה ה"ר אברהם אבן עזרא היכי אמרינן ממחרת הפסח דהכא הו ששה עשר צניסן שנקרב העומר דלמא ממחרת הפסח ממחרת שחיתת הפסח קאמר דהיינו ט"ו נקרע העומר דהכי נמי אשכחן צפרשת מסעי (כתיב ממחרת הפסח יאלו וס' יאלו צצ"ו ואומר ר"ת דהאי ממחרת הפסח דהכא היינו ט"ו צניסן קאמר וה"פ דקרא ואלכו מעבור הארץ כלומר מן הישן ממחרת הפסח שהרי הורכחו לאלכו מנות^א וקלי דהיינו חדש לא אכלו עד עכס היום הזה דהיינו ט"ו צניסן לאחר שקרב העומר וה"כ אשכחן ט"ו דאיקרי צענס היום הזה דכתיב (ט) ולחם וקלי וקרמל לא תאכלו עד עכס היום הזה ור"י מפרש נהי צצצצצצתה ממחרת הפסח הו ט"ו (ב) הכא ר"ל ט"ז ולשון התורה לחוד ולשון צצצצצצתה לחוד ועל כרחן צ"ל כן לחס לא כן אמאי איצטרך למימר מעיקרא לא אכלו הא אין לתלך צין ט"ו לקודס ט"ו כיון דאכתי לא אירקבו עומר אלל פשיטא דר"ל ט"ו דהיינו ממחרת אכילת הפסח והיא דפ' מסעי ר"ל ממחרת שחיתת הפסח כדפירשתי^א. ונע"ע מוס' ר"ה ג. ד"ה דלקריבו: **אקרו**

מסורת הש"ס

- א) ונחום קול. מניגה ו: [ע"ש] ט) לעיל ד. וי"ן, א) צמח' ה"ל"ש כמז דלא גבסון עד וחי כמז ציבורים, ע"ש וצמח' א, מהר"ם, ופי"א ד) צצמחי טקף: צ"ד ויהי צמח' צ"ב קפא ע"א ד"ה וצמח' ט) ונחש' ומוס' נלחא דל"ג וצמח' ועי קרע"א, ע"ג"ל ורש"י, א) וצמח' ה"ג, ר"ה י"ג, ח) ויקרא כג, ד"ה ט) ונח' מוס' ונחום קול ע"א ד"ה דלגרי, א) ויקרא כג, ד"ה, א) וצמדנר טו, ב) א) ונחום קול ע"א, ע"ש, ח) וצמדנר ליתא צכל מושבותינס גבי נסכים, ואל"ל ארץ מושבותינס וצמדנר ט, א) ו על כרחי, (ע"ש, ר"ש מצעברין) וצמדנר: וע"ה, ט) צצמדנר ט, א) א) אשמות כה, א) א) וע"ש דרש"י, א) א) לא תאחז וי"ל ימות עב. והסס מנאיר להדיא ק' וע"ש צמח' ד"ה משום, א) א) ליתא ועי' רש"י ורש"י, ח) ונע"ע מוס' פסחים ט) ע"ב ד"ה וצמדנר, א) וצ' צירושלמי דמסכת מלח פ"ג, א) א) וצמדנר לג, א) א) ויקרא כג, ד"ה

הגהות הב"ח

א) תוס' דמ"ג ממחמת וכו' דצצצצצצתה ממחמת הפסח דב ט"ו אבד הכא:

מוסף תוספות

- א. ולא כמו שפי' בקונטרס ממששה העל שחור מחל להם הקב"ה ואמר להם סלחתי וכו'. מוס' ימות עב. ב. משום דקשיא דהרי תרומות ומעשרות דקא מתחני ולא הוי לאלתר אלא לאחר ירושה וישבה. רע"ב א, ג. שביין שחתחיל לילה של ט"ו קרי ליה ממחרת הפסח. מוס' ה"ל"ש. ד. ד"ט"ז גמי קרי ממחרת הפסח לפי שהוא יום מחרת אכילתו דנאכל בליל ט"ו. מוס' ר"ה יג. ה. דמבחרת הפסח מתפרש על שתי דרכים ממחרת שחיתת הפסח כהחויא דאלה מסעי, והאי דהכא שא"א ליתן עס אבאי אכול ממחרת שחיתת הפסח ולא מעיקרא וגם מוכתיב קלי בעצם היום הזה יש לנו לפרש דממחרת הפסח דקאמר דהיינו ממחרת אכילת הפסח דהוא יום ט"ו. מוס' ה"ל"ש.

ניסני או אידי ואידי כו'. דערלע דוכלאים או זה וזה יורד ולוקט דלג אסרו בחובה לחרך אלף את הורע או את הלוקט צדיים: ספק לי. לקוט שלא צפני שיהיה ספק אללי ואנא איכול ובערלה קאי: חריפי דפומבדיתא. עיפא ואנימי בני רחצה דפומבדיתא: סמוס ספיקא ודאיה. כלומר ספיקו מותר ודאה אסור. והימר ספיקא סתמיא להורעו בהנעטע ולא לדרשו צדיים הוילי ומקילין זה וכה"ג אמרי צנדיים (דף כג.) זמילתא חריתי רב הונא צר חנינא סבר למדרשה בפירקא ח"ל רבא תנא סמיס לה סמומי ואת דריש לה בפירקא אלמא סמוס סמוס הדבר קאמר כך השיב רבינא גרסא צר יהודה ז"ל: ואזד ודאש. הוילי וכן מקילין אל תמיד להס לסקפ זה אלל זה אלל אכד אומס הפירות צדיים: והכרו על פירוסייהו. של אלו המקילין זה שטעוין גנייה: אף סהד. אלמא בערלה כת"ק ס"ל דקא מוסיק מוש: סני חדש. ולא תמני אף. והכי קאמר ערלה וכלאים הרי הם כשאר הכליון בחרך ואין נוהגין בח"ל אבל חדש נוהג בח"ל דכתיב צו מושב כל מקום שחלט דכ"ק ס"ל דקא מוסיק מוסר. וזי ודאה בח"ל הלכה היכי מולליין כספיקא: קך נאמר. הלכה נמשה: לוקין על הכלאים בח"ל דבר טורה. כדיליף לקמיה: בהרבעה הילין. מין שצינו מינו: חקיי פשמרו. מללל כמיז שסמרתס את חקמי משמע את חקמי אשר מעולס ששמרו) מלמט שהיזי את נח וצני עלייהו ואלו הי חקיים צהמך לא תרביע שדך לא מוער ואפו זריעת כלאים מני חומר שחקמייס לך כר דומיא דכהנמה דבר המסויס והיינו הרבעה ומעהל נפקא לן כסהדרין דף ס. דני נח החכרו עלייהו והכא את מוסיק ללמוד מהיקס זה דומיא דכהנמה שח"ל דהא מוכח הגוף היא אף שדך בח"ל: והסכיב שדך. המיוחד לך וח"ל לא הקנו לך מן השמים: הווא למעוטי זרעיס. דכלאי הכרס בח"ל דמסוס דלפקיה צלשו וזיעה כתב שדך: נשמסי. דהא עבר על דברי סופרים: לא חוויסו. אין הלכות כלאים מחוויס לכס: לא פריסו. אין הלכות כלאים כוהרות וצמחיה לכס: לא קיי"ר כר' יאשיה. וצמחיה וצמחיה דר' יאשיה לא דינעא מתיכא נפקא ליה דבעינין צ' מיני זרעיס וחלן שלישי. ומפולת ד' נפקא ליה ס' (דברים כג.) מלל מוער כרמך כלאים משמע שזיעת הכרס ענמה תהי סלמס: וכלאי מערע צוני ווע. ולא ככרס: וכלאי און פון כו'. וקס"ד אפי' כלאי זרעיס נמי אסרו ציה כי דמשדל לא מוער כלאים ספק: כלאי מילאיה היא דאמרי. דלל גורו על כלאי זרעיס בח"ל: לנינא דני רב. שהימה לגורך התלמידים ללכול ירק שזה: משארי משארי. זרעויות עיבוגות: ארבע

האשה נקנית פרק ראשון קידושין ל"ט.

תני חדש. וא"ת אמאי כרין למחוק אף לימא דקאי אכלאים וי"ל כיון דלמחר רבי אליעזר אין ערלה בח"ל אין סברה לומר שיהא ממחירי כללאים יותר מערלה ועוד אומר ר"י כיון דכללאים דרבינן ומדש דאורייתא אין סיך למיניא אף אכלאים ולא פריך אלל חריבא דמ"ד ערלה הלכה למשה מסיני:

ההוא לבעוטי זרעיס. פירש צקונטרס זרעיס שצכרס ז' דאין לוקין עליו אבל אין לפרש כלאי זרעיס דקרקע צכסה לא איצטרריך קרל כיון דמוכח דקרקע הווא פשיטא דאין נוהגת אלל צכרך אבל כלאי זרעיס שצכרס איצטרריך קרל אע"ג דמוכח דקרקע הווא דס"ד למיליפניהו נק"י לדש כיון דליסוקין אסור ערלה ואסורין צכסה אבל זרעיס לא מני למיליף מק"ו דחדש דהא כלאי זרעיס דקרקע אינם אסורים צכסה כדאמר לקמן בשמעתא כלאי זרעיס דצכרך לא אסורי צכסה צכסה לרבי יוחנן אפי' ערלה בח"ל לא היא לו בין וכבר ימשליך חבל בגורל בקהל ה' ואינהו כמאן סברוה כי הא דתניא רבי אלעזר בר' יוסי אומר משום ר' יוסי בן דורמסקה שאמר משום רבי יוסי הגלילי שאמר משום רבי יוחנן בן גורי שאמר משום ר' אליעזר הגורל אין ערלה בח"ל ולא והאנן יתנן רבי אליעזר אומר אף החדש תני חדש אמר רבי אסי אמר ר' יוחנן ערלה בח"ל הלכה למשה מסיני א"ל וא' ר' יורא לרבי אסי והתניא ספק ערלה בארץ אסור בסוריא מותר (בחוצה לארץ יורד ולוקט) אישיתובם ששעה דהא א"ל אימא כך נאמר אישיתא מותר דהא אסור אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן לוקין על הכלאים דבר תורה אמר רבי אלעזר בר' יוסי והאנן תנן הכלאים מדברי סופרים לא קשיא כאן בכלאי הכרס כאן בהרבת האילן כדשמואל דאמר שמואל בהמתך לא תרביע כלאים שדך לא תורע) מה בהמתך בהרבעה אף שדך בהרבתה ומה בהמתך נוהג בין בארץ בין בח"ל אף שדך נוהג בין בארץ בין בח"ל ואלא הכתיב שדך הווא לבעוטי זרעיס שבה"ל רב חנן ורב ענן הווא שקלי ואזלי באורחא חזויהו להווא גברא דקא זרע זרעיס בהדי הדדי א"ל ניתי מר נשמתיא א"ל לא חווריתו ותו חזויהו להווא גברא דקא זרע חייט וישערי בי גופני א"ל ניתי מר נשמתיא א"ל לא צהריתו לא קיימא לן כרבי יאשיה דאמר יעד שיוצע חטה ושעורה וחרצן במפולת יד רב יוסף ימערב ביורני זרע א"ל אביי והאנן תנן הכלאים מדברי סופרים א"ל ילא קשיא כהרס בבארץ אסורים בהנאה בח"ל נמי גורו בהו רבנן כלאי זרעיס וזרעיס בבארץ אסורי בהנאה בח"ל נמי לא גורו בהו רבנן הדר אמר רבי יוסף לאו מלתא היא דאמרי דרב זרע גינתא דבי רב משארי משארי מאי מעמא לאו משום עירוב עירובי כלאים אמר ליה אביי בשלמא אי אשמעינין ארבע

עין משפט נר מצוה

תני א מ"י פ"י מהלכות אכלות אסורות ה"ב יא סנה לאון קמד טושיע י"ב סנה דלג ספק ט: תר"ב ב מ"י פ"א מהל' כלאים ה"ג טושיע י"ד ס"י רלה ספ"י א ופ"י רלו ספ"י א:

ד מ"י שם על טושיע י"ד ס"י רלו ספ"י א:

המ"ו ה מ"י פ"א מהל' כלאים הלכה ב סנה לאון רס טושיע י"ד סמון ט ספק א:

המ"ו ו מ"י שם הלכה ו סמנ שם טושיע י"ד סמון דלה ספק ו:

ז מ"י שם על טושיע י"ד ס"י רלו ספק ט:

תורה אור השלם

1. לך לא יתיר לך משליך תכל בגורל בקהל ה' מיכה ב
2. את חקיי וזמנתי בהמתך לא תרביע כלאים שדך לא תורע כלאים וכגון כלאים שצכרס לא יעלה ירקא ט ט

מוסף תוספות

א. לתרע שנהגין בחיין לאון בדוהה אמרין בפרק מקום שנהגו גבי הא דתנן נוהגין פאה ללפת ולקפלוז ואמרו עליה אף מן הכרס ואוקימנא דלפת בלחוד קאי. ריב"ז. ב. מדרבנן. ריב"ז. ג. ולשמואל דאמר הלכות מרינה זערה וכלאים תורויהו דרבנן אפילו הכי תני אף חדוש לדידיה תינא אי אף החדש כללית ליהויה קאי ולא איצטרריך לשניי הכא אלא לר' יוחנן. מוס' הלל"ט ועי' מהרש"ט. ד. הווא חרצן. מוס' הלל"ט. ה. אבל בשרה שייך למימר הכי שיוצע כלאים בהדי שדך דדהה לאו דבר הנורע הוא. טס.

תוס' ר"י הוקן

שאינו אסור בהנאה עד שיוצע ג' מינים אלו, והיינו דקאמר נהוג עלמא. והיינו דעצין נקוב דלא כר' יאשיה היא. ובעל (ה"ה) (ההשלמה) כתב דשני מינים אלו זרעם בכרס אסור בהנאה והיינו דהמייס עציץ נקוב מירי שיש שני מינים בעציץ. ושורע בכרם מין אחד מותר בהנאה והיינו נהוג עלמא כר' יאשיה בכלאים. ואין אלא דאמר בבבא. ועוד בהדיא תנן בכלאים פ"ה (ה"ה) הנוגע ירק בכרם או המקיים ה"ו מקדש, אלמא אף אחד מיני אסור בהנאה. והיינו דהא דר' יאשיה לא נאמרה אלא נקוב לוקה בוריעותא אל לאו. דרטינן בירושלמי [כלאים] פ"ח (ה"א) ז' כתיב לא תורע כרמך להחמיר עליו אפילו מין אחד. פי' הוילי שדך לא תורע בוריעותא דהיינו שני מינים בשרה שמוע כרם אמ דרע בשרה ועשה כרם בשני מינים, ומשני להחמיר שם זרע מין זרע אחד עמ זרע הכרם אצ"ב דליכא משום כלאי זרעיס חייב משום כלאי זרעיס חייב שם [כלאי] כרם. וזה הווא שם זרע חטה וחרצן לדברי הכל ליכא משום כלאי זרעיס. על דעתיה דר' יאשיה חייב שדך לא תורע לאיהו דבר נאמר לא תורע כרמך כלאים, כלומר הוילי ואינו חייב בוריעת הכרם אינו אסורין אלא חרסיס אלא מדרבנן. שחקתיה לך. היינו הרבתת אילן והרבתת בהמה שאסורו לבני נח דראותא פוק ר' ישמעאל [ארבע מיתות סנהדרין טו]. א. והלכות כשמואל ר' יוחנן. שדך. משמע שדך דוקא דהיינו בארץ, בח"ל לא הקנו לו מן השמים עמי זרעיס. דבחי"ל אין אסור בוריעותו ולא באכילתו כמו שנבאר בקי"ק. דהוה זרע. או מין אחד או ירק. שנמתיא. דהא רבא ורבתי סופרים. לא צהריתו. כלומר איכנס בקיאן בוה. לא קיי"ל כר' יאשיה. פי' הרי"ס [כלאים] פ"ה (ה"ז) דר' יאשיה לעבך מלקוח אמר שאינו לוקה הורע כלאים (בח"ל) אלא כשזורע חטה ושעורה וחרצן יחד אבל מין אחד או שני מינין אסור בהנאה ואינו לוקה. דחתנן פ"ו [כלאים מ"ח] המעביר עציץ נקוב בכרם אם הוסיף בבאיתא אסור ומייתנין בפי' כל שעה [ספחים כה]. א. ובפי' כל הבשר [חולין קטו]. א. והא דארמין בני שמתו [ברכות כב]. א. ובראשית הנו [חולין קלו]. ב. נהוג עלמא כר' יאשיה בכלאי. ר"ל פי' דלא ליק בארץ אלא כשזורע ג' מינים אלו, הלך בח"ל ליכא איסורא בוריעותן בפחות מ' מינים אלו. ואיכא מאן דאמר דהא [ד'] יאשיה להיתר הנאה נאמרה,

אשר

הכרס עד שיוצע חטה ושעורה וחרצן במפולת יד למאי איצטרריך לאו גבי כרם, הרי נתייבב משום כרם וזרעיס בחטה ושעורה. ומשני בהדיא אמרי להתראה, שאם התרו בו משום שדך לוקה, משום כרמך לוקה. והאי רביעי שני מינים וכרם, וכתיב כלאים ונתיב נמי כלאים ושדך, ולא בעי בכלאי זרעיס אלא שני מינים, הנוגע כרמך ולוקה בח"ל ינקותא שדה, ובלא נתיבב לא מקריא כרם. ופי' לא צהריתו. איכנס בקיאן בוה, שכלאי זרעיס שדך דרע על פניו לא קיי"ל וכו'. דבארץ אינו חייב [עד] שיוצעו) וכי הוואיל ובארץ אינו חייב אם זרע מין אחד או מין ירק בכרם ואינו אסור אלא מדרבנן, בח"ל מותר לזרוע מין אחד או מין ירק בכרם, דהא אפילו בארץ לא אסרה תורה כדאיתא במנחות [טו, ב]. וכי הרי"ס בוריים (ספ"א) [כלאים פ"ה (ה"ג-ה"ד)] שמתור לזרוע ירק בצד הכרם וזרעו ירק וזרעו חרין אסור באכילה, והוא שיראה אותו לוקט אבל ספקו מותר. מערב בוריעות. היה מערב מיני זרעיס וזרעין. ופי' מערב

השמים סנהדרין טו]. א. והלכות כשמואל ר' יוחנן. שדך. משמע שדך דוקא דהיינו בארץ, בח"ל לא הקנו לו מן השמים עמי זרעיס. דבחי"ל אין אסור בוריעותו ולא באכילתו כמו שנבאר בקי"ק. דהוה זרע. או מין אחד או ירק. שנמתיא. דהא רבא ורבתי סופרים. לא צהריתו. כלומר איכנס בקיאן בוה. לא קיי"ל כר' יאשיה. פי' הרי"ס [כלאים] פ"ה (ה"ז) דר' יאשיה לעבך מלקוח אמר שאינו לוקה הורע כלאים (בח"ל) אלא כשזורע חטה ושעורה וחרצן יחד אבל מין אחד או שני מינין אסור בהנאה ואינו לוקה. דחתנן פ"ו [כלאים מ"ח] המעביר עציץ נקוב בכרם אם הוסיף בבאיתא אסור ומייתנין בפי' כל שעה [ספחים כה]. א. ובפי' כל הבשר [חולין קטו]. א. והא דארמין בני שמתו [ברכות כב]. א. ובראשית הנו [חולין קלו]. ב. נהוג עלמא כר' יאשיה בכלאי. ר"ל פי' דלא ליק בארץ אלא כשזורע ג' מינים אלו, הלך בח"ל ליכא איסורא בוריעותן בפחות מ' מינים אלו. ואיכא מאן דאמר דהא [ד'] יאשיה להיתר הנאה נאמרה,